บันทึกคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบของร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นการเพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่ออกตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๓.๒/๑๑๐๕๑ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ดังนี้

๑. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.) ได้จัดทำร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง เพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ป่าพรุเสม็ด และป่าอ่าวบางเต็ง ป่าชายเลน ทะเลสาบสงขลา และทะเลหลวง (บางส่วน) ในท้องที่ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง และตำบลเกาะใหญ่ อำเภอกระแสสินธุ์ จังหวัดสงขลา พ.ศ. .... เป็นการเพิกถอนพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวนเนื้อที่ ๖๒ ไร่ ๐ งาน ๗๗ ตารางวา เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างสะพานข้ามทะเลสาบสงขลา ระหว่างตำบลเกาะใหญ่ อำเภอกระแสสินธุ์ จังหวัดสงขลา และตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ของกรมทางหลวงชนบท โดยได้ทำการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน ตามวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน ในการกำหนดพื้นที่ การขยาย หรือการเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๔ (ประกาศ ทส. เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นฯ พ.ศ. ๒๕๖๔) ด้วยการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ อส. และจัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นกับผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่ และคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าได้มีมติเห็นชอบให้มีการเพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดังกล่าว ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๙

๒. ในการพิจารณาของสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เห็นว่า ร่างประกาศกระทรวงดังกล่าวอาจเข้าข่ายเป็นร่างกฎที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับประชาชน อันมีผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่บริเวณเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดังกล่าวและบริเวณที่ใกล้เคียง จึงอาจเข้าข่ายเงื่อนไขที่ต้องรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) ด้วย ประกอบกับคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๙ ข้อ ๔ ซึ่งกำหนดให้การรับฟังความคิดเห็นตามวรรคหนึ่งผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศควรมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นอื่น จึงได้แจ้งให้ อส. พิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าวด้วย

๓. อส. เห็นว่า การรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน ได้ดำเนินการถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในประกาศ ทส. เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว จึงเป็นกรณีที่มีความเห็นในข้อกฎหมายที่แตกต่างกันระหว่างสองหน่วยงาน ดังนั้น

เพื่อให้ได้ข้อยุติในประเด็นข้อกฎหมายดังกล่าวและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องชัดเจน อส. จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในประเด็นดังต่อไปนี้

๓.๑ ร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง **เพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่า** ป่าพรุเสม็ด และป่าอ่าวบางเต็ง ป่าชายเลน ทะเลสาบสงขลา และทะเลหลวง (บางส่วน) ในท้องที่ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง และตำบลเกาะใหญ่ อำเภอกระแสสินธุ์ จังหวัดสงขลา พ.ศ. .... ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เข้าข่ายเป็นร่างกฎตามข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ หรือไม่ และต้องดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่ อย่างไร

๓.๒ **กรณีการกำหนดพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า** (ร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒) และ**กรณีการขยายเขตห้ามล่าสัตว์ป่า** (ร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒) เข้าข่ายเป็นร่างกฎตามข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ หรือไม่ และจะต้องดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่ อย่างไร

๓.๓ หากร่างประกาศกระทรวงตามข้อ ๓.๑ และ ๓.๒ ไม่ใช่ร่างกฎตามกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ วิธีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชนตามประกาศ ทส. เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นวิธีการที่เพียงพอแล้วหรือไม่ และต้องรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมายภายในกรอบระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๙ พร้อมกับต้องวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการพัฒนากฎหมายพิจารณาข้อหารือของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยมีผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีการเพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่า (ร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง เพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ป่าพรุเสม็ด และป่าอ่าวบางเต็ง ป่าชายเลน ทะเลสาบสงขลา และทะเลหลวง (บางส่วน) ในท้องที่ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง และตำบลเกาะใหญ่ อำเภอกระแสสินธุ์ จังหวัดสงขลา พ.ศ. .... ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจ

ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒) **เข้าข่ายเป็นร่างกฎตามข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ (กฎกระทรวงกำหนดร่างกฎฯ พ.ศ. ๒๕๖๕) หรือไม่ และต้องดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒** หรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๕[๑] แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ หน่วยงานของรัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ โดยความในมาตรานี้ให้ใช้บังคับแก่การจัดทำร่างกฎตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ ด้วย ซึ่งข้อ ๒[๒] (๒) แห่งกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว กำหนดร่างกฎที่มีลักษณะให้ประชาชนต้องปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ในการประกอบอาชีพหรือดำรงชีวิตของประชาชน จะต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบประกอบการพิจารณาด้วย แต่ร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง เพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ป่าพรุเสม็ด และป่าอ่าวบางเต็ง ป่าชายเลน ทะเลสาบสงขลา และทะเลหลวง (บางส่วน) ในท้องที่ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง และตำบลเกาะใหญ่ อำเภอกระแสสินธุ์ จังหวัดสงขลา พ.ศ. .... มีเนื้อหาเป็นการเพิกถอนพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบางส่วน เนื้อที่ประมาณ ๖๒ ไร่ ๐ งาน ๗๗ ตารางวา ออกจากการเป็นพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และหลุดพ้นจาก

---

[๑] มาตรา ๕ หน่วยงานของรัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ โดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน

ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ หน่วยงานของรัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นแก่ประชาชน และนำผลนั้นมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน

ในการจัดทำร่างกฎหมาย หน่วยงานของรัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการเฉพาะกรณีที่จำเป็น และพึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน รวมทั้งพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

ความในมาตรานี้ให้ใช้บังคับแก่การจัดทำร่างกฎตามที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วยโดยอนุโลม

[๒] ข้อ ๒ ให้ร่างกฎดังต่อไปนี้ เป็นร่างกฎที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๕

(๑) ร่างกฎที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขเกี่ยวกับการขออนุญาต ขออนุมัติ ขอความเห็นชอบ จดทะเบียน ขึ้นทะเบียน แจ้ง ขอประทานบัตร ขออาชญาบัตร

(๒) ร่างกฎที่กำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่งในการประกอบอาชีพหรือดำรงชีวิตของประชาชน หรือในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ หรือยื่นเอกสารใด ๆ ให้หน่วยงานของรัฐ บรรดาที่มิใช่ร่างกฎตาม (๑)

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่ร่างกฎที่มีลักษณะตามมาตรา ๑๙

มาตรการบังคับหรือมาตรการคุ้มครองตามมาตรา ๖๗[๓] แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ร่างประกาศฉบับนี้จึงไม่มีเนื้อหาที่เป็นการกำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งหรือโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ในการประกอบอาชีพหรือดำรงชีวิตของประชาชน จึงไม่เข้าข่ายเป็นร่างกฎตามข้อ ๒[๔] (๒) แห่งกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่จะต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบตามมาตรา ๕[๕] แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

อย่างไรก็ดี ประกาศ ทส. เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการในการกำหนดให้พื้นที่บริเวณใดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า การขยายเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า หรือการเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทั้งหมดหรือบางส่วน ดังนั้น แม้มาตรา ๖๔[๖] วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ไม่ได้กำหนดให้ต้องมีการรับฟังความคิดเห็นสำหรับ**การเพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่า** แต่เมื่อได้มีการกำหนดให้มีการรับฟังกรณีดังกล่าวไว้ในประกาศ ทส. เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ อันเป็นการกำหนดมาตรการภายในของฝ่ายบริหาร เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องจึงต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของประกาศ ทส. เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นฯ พ.ศ. ๒๕๖๔

ประเด็นที่สอง กรณีการกำหนดพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า (ร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒) และ**กรณีการขยายเขตห้ามล่าสัตว์ป่า**

---

[๓]มาตรา ๖๗ เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใดแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้น หรือเก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่านั้น เว้นแต่จะกระทำเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ และได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

(๒) ตัด โค่น แผ้วถาง เผา ทำลาย ต้นไม้หรือพฤกษชาติอื่น หรือทำลาย ทำให้เสื่อมสภาพ ขุด เก็บ ซื้อแร่ ดิน หิน กรวด ทราย ลูกรัง ของป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติใด ๆ หรือเลี้ยงสัตว์ หรือปล่อยสัตว์หรือสัตว์ป่า หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมท้น หรือเหือดแห้ง เป็นพิษหรือเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือเมื่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นคราว ๆ ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ

ฯลฯ ฯลฯ

[๔]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

[๕]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

[๖]มาตรา ๖๔ การขยายหรือการเพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่าไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้กระทำโดยประกาศของรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และในกรณีที่เป็นการขยายหรือเพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบางส่วน ให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่เปลี่ยนแปลงไปแนบท้ายประกาศด้วย

ให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การขยายเขตห้ามล่าสัตว์ป่าโดยอนุโลม

(ร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒) **เข้าข่ายเป็นร่างกฎตามข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕** หรือไม่ และจะต้องดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น**ตามมาตรา ๕** แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่ อย่างไร เห็นว่า **การกำหนดพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า**ตามมาตรา ๖๒[๗] หรือ**การขยายเขตห้ามล่าสัตว์ป่า**ตามมาตรา ๖๔[๘] แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ส่งผลให้พื้นที่ที่ได้รับการกำหนดเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าต้องอยู่ภายใต้มาตรการบังคับและมาตรการคุ้มครองตามมาตรา ๖๗[๙] จึงมีเนื้อหาสาระเป็นร่างกฎที่กำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ในการประกอบอาชีพหรือดำรงชีวิตของประชาชน ตามข้อ ๒[๑๐] (๒) แห่งกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบตามมาตรา ๕[๑๑] แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่เมื่อมาตรา ๔๘[๑๒] วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการสำหรับ**การกำหนดพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า**ตามมาตรา ๖๒ หรือ **การขยายเขตห้ามล่าสัตว์ป่า**ตาม

---

[๗]มาตรา ๖๒ บริเวณพื้นที่ใดที่มิได้เป็นที่ดินที่มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่นของบุคคลใด เว้นแต่เป็นที่ดินของหน่วยงานของรัฐ สมควรอนุรักษ์ไว้ให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยหรือแหล่งหากินของสัตว์ป่าชนิดใดหรือประเภทใด รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะกำหนดให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้นได้ โดยทำเป็นประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตนั้นด้วย

เมื่อประกาศตามวรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว ให้มาตรการบังคับหรือมาตรการคุ้มครองในพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กฎหมายอื่นจะได้กำหนดมาตรการในเรื่องดังกล่าวไว้ไม่ต่ำกว่ามาตรการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

ให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าโดยอนุโลม

[๘]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น

[๙]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

[๑๐]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

[๑๑]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

[๑๒]มาตรา ๔๘ พื้นที่ที่จะกำหนดให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ต้องมิได้เป็นที่ดินที่มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่นของบุคคลใด เว้นแต่เป็นที่ดินของหน่วยงานของรัฐ

การกำหนดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ดูแลรักษา หรือเป็นของหน่วยงานของรัฐ หรือมีหน่วยงานของรัฐได้รับอนุญาตให้มีการใช้หรือทำประโยชน์ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชขอความเห็นจากหน่วยงานของรัฐนั้นก่อน

ในการกำหนดให้พื้นที่บริเวณใดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๖๔[๑๓] แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ด้วยโดยอนุโลม จึงเป็นกรณีที่พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็นไว้เป็นการเฉพาะ ตามนัยมาตรา ๙[๑๔] แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ อส. จึงต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ตามประกาศ ทส. เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ แต่โดยที่ประกาศดังกล่าวยังไม่มีการกำหนดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบของร่างกฎเอาไว้ เพราะฉะนั้น อส. จึงยังต้องดำเนินการวิเคราะห์ผลกระทบของร่างกฎตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยสามารถดำเนินการควบคู่ไปกับการรับฟังความคิดเห็น ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการพัฒนากฎหมายในเรื่องเสร็จที่ ๗๐๘/๒๕๖๗[๑๕]

ประเด็นที่สาม วิธีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน ในการกำหนดพื้นที่ การขยาย หรือการเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นวิธีการที่เพียงพอแล้วหรือไม่ และต้อง**รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย** ภายในกรอบระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วันตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๙ พร้อมกับ**ต้องวิเคราะห์ผลกระทบ**ที่เกิดขึ้นตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่ เห็นว่า ร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง **เพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่า** ป่าพรุเสม็ด และป่าอ่าวบางเต็ง ป่าชายเลน ทะเลสาบสงขลา และทะเลหลวง (บางส่วน) ในท้องที่ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง และตำบลเกาะใหญ่ อำเภอกระแสสินธุ์ จังหวัดสงขลา พ.ศ. .... รวมถึง**การกำหนดพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า**ตามมาตรา ๖๒[๑๖] หรือ **การขยายเขตห้ามล่าสัตว์ป่า**ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นกรณีที่ต้องปฏิบัติตามประกาศ ทส. เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ อันเป็นหลักเกณฑ์เฉพาะในเรื่องการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในส่วนนี้ครบถ้วนแล้ว แต่กรณีการกำหนดพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการขยายเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ยังขาดการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานกลางในการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียตามที่พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและ

---

[๑๓]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น

[๑๔]มาตรา ๙ ในกรณีที่กฎหมายใดกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำร่างกฎหมายหรือการประเมินผลสัมฤทธิ์ไว้เป็นการเฉพาะ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการดังกล่าวตามกฎหมายนั้น

[๑๕]บันทึกคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบของร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ของกรมชลประทานตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ (เรื่องเสร็จที่ ๗๐๘/๒๕๖๗)

[๑๖]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดไว้ คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย จึงมีข้อเสนอแนะให้ อส. พิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับฟังความคิดเห็นตามประกาศ ทส. เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยเฉพาะในประเด็นดังต่อไปนี้ ๑) การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย ๒) ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็นให้สอดคล้องกับคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๙ ๓) การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย และ ๔) การเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบผ่านระบบกลางและจะใช้วิธีการอื่นใดด้วยก็ได้

(นายนพดล เภรีฤกษ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๖๙